

Invasieve exoten/plaagsoorten in de Gebiedsontwikkeling Groene Rivier Well

beleid en verspreidingsgegevens

Inleiding

Invasieve exoten kunnen een risico vormen voor het hydrologisch en ecologisch functioneren van een waterkering en/of het watersysteem en ook voor de volksgezondheid. Tevens kunnen exoten ook tot overlast leiden op belendende landbouwpercelen of tuinen. De exoten worden door het waterschap als 'plaagsoorten' aangeduid. Zowel het Waterschap als de gemeente houden de verspreiding via hun reguliere werk bij. In dit document wordt op een rij gezet wat het beleid is t.a.v. invasieve exoten en een overzicht gegeven waar momenteel exoten aanwezig zijn. Vervolgens wordt ingegaan op hoe hier in het contract en bij de uitvoering mee zou kunnen worden omgegaan.

Beleid

Het Waterschap heeft een soortenbeleid dat t.a.v. de plaagsoorten uit de volgende onderdelen bestaat:

1. Voorkomen vestiging en verdere verspreiding
2. Bestrijden als waterschapstaken en/of gezondheid van mens en dier in gevaar komen
3. Samenwerken met andere partijen voor een zo effectief mogelijke preventie en bestrijding
4. Goed overzicht houden op verspreiding en opbouwen kennis

Wat betreft de Aziatische Duizendknoop is de strategie van het Waterschap beheersen. Wat betreft de Reuzenberenklauw is de strategie van het Waterschap beheersen langs paden en elimineren bij waterkeringen middels uitsteken.

De gemeente heeft als beleid de verspreiding van exoten zoveel mogelijk te voorkomen. Het gaat hier om de Reuzenberenklauw en Aziatische Duizendknoop. De Reuzenberenklauw kan brandwonden veroorzaken bij mens en dier. De gemeente maait deze plant dan ook zo vroeg mogelijk af. Hierdoor wordt verdere verspreiding via zaad voorkomen. De Aziatische Duizendknoop wordt bij het bermenbeheer voorlopig niet gemaaid, omdat de plant zich daardoor juist verspreidt. De gemeente is in overleg met andere terreinbeheerders over een gezamenlijke aanpak van deze invasieve exoot.

Verspreiding anno 2024/2025 en voorziene werkzaamheden

Bij zowel het Waterschap als de gemeente Bergen is navraag gedaan over het voorkomen van exoten in het plangebied. Geraadpleegde bronnen zijn de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF), Het beheer en onderhoudsplan waterkeringen Noord-Limburg (perceel 1) d.d. 25-05-2022, André Smeets, Jan Valckx, Feodor van Heur, Davy Nelissen (allen WL) en Angelique Zeelen van de gemeente. Er zijn anno 2025 een viertal locaties bekend in het plangebied met exoten, te weten Elsteren, Nicolaasstraat, Molenbeek en monding Molenbeek.

Elsteren

In Elsteren staan zowel de ADK als de Reuzenberenklauw. Zie onderstaand beeld vanuit de gemeentelijke database (d.d. juni 2024). Door de keuze voor een coupure in de dijk zijn hier geen werkzaamheden voor een nieuwe ontsluiting (meer) voorzien.

Nicolaasstraat

Bij de Nicolaasstraat staat een haard van de Reuzenberenklauw zowel op een particulier perceel als in de berm van de gemeente. Anno juni 2024 is het perceel gemaaid en wordt het begraaasd door schapen. In de nabijheid wordt de waterkering afgegraven maar er zijn in VO2 geen graafwerkzaamheden op dit perceel voorzien.

Locatie Reuzenberenklauw Nicolaasstraat

Molenbeek

Op en langs het pad dat naast de Molenbeek loopt, staat over een lengte van ca. 30 m een haard van Reuzenberenklauw. Deze haard ligt tegen het nieuwe dijktracé aan.

Locatie Reuzenberenklauw Molenbeek

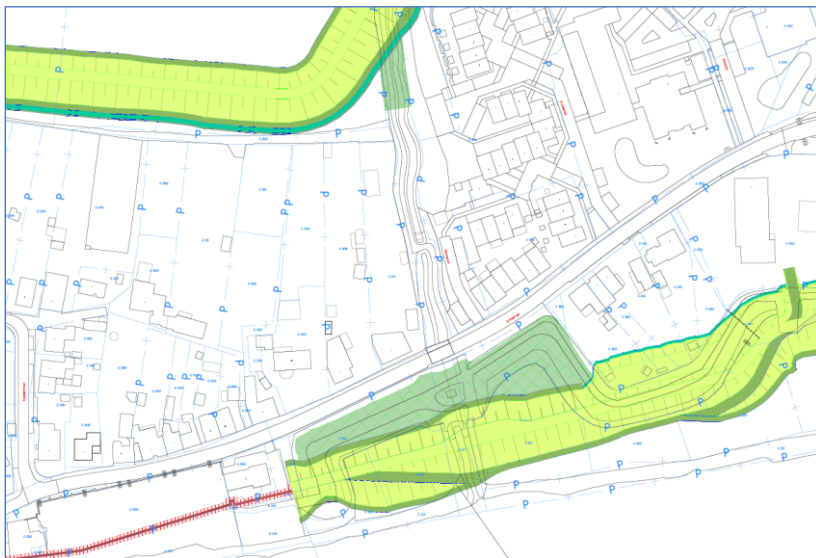
Monding Molenbeek

Bij de monding van de Wellse Molenbeek staat op de westelijke oever al jaren Aziatische Duizendknoop.

Locatie Aziatische Duizendknoop monding Molenbeek

Aan de zuidzijde van de Grotestraat wordt de dijk versterkt. De huidige inschatting is dat de locatie van de ADK ongemoeid wordt gelaten omdat de dijkversterking niet tot hier reikt en omdat de benedenloop van de Wellse Molenbeek niet wordt vergraven. Zie ook onderstaande afbeelding van het technisch ontwerp van VO2.

Technisch ontwerp VO2

Conclusie

Behoudens de locatie langs de Molenbeek zullen er gezien het huidige voorkomen van de exoten en de voorziene werkzaamheden waarschijnlijk weinig raakvlakken tussen beide zijn.

In het contract zullen onderstaande eisen t.a.v. invasieve exoten worden opgenomen:

- ON dient de vestiging en verdere verspreiding van invasieve exoten/plaagsoorten te voorkomen
- ON dient wat betreft de Aziatische Duizendknoop te handelen in lijn met het “ Landelijk protocol omgaan met Aziatische duizendknopen” uit 2022 en de richtlijnen die zijn vastgelegd in het “Aanvalsplan Aziatische duizendknoop” van WL dat medio 2025 zal worden vastgesteld.
- ON dient in het ecologisch werkprotocol aan te geven hoe hij met invasieve exoten omgaat (PvA)